**Uchwała nr 487/2025**
**Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej**
**z dnia 10 lipca 2025 r.**

**w sprawie wniosku Akademii Ateneum w Gdańsku o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku filologia prowadzonego w Akademii Ateneum w Gdańsku na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym**

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

**uchyla ocenę pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat wyrażoną w uchwale 269/2025 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 8 maja 2025 r. w sprawie oceny programowej kierunku filologia prowadzonego w Akademii Ateneum w Gdańsku na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym i wydaje ocenę pozytywną z okresem obowiązywania do 3 lat.**

§ 1

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż argumenty oraz informacje dodatkowe przedstawione we wniosku Akademii Ateneum w Gdańsku o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku filologia prowadzonego w Akademii Ateneum w Gdańsku na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym uzasadniają zmianę oceny pozytywnej z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat wyrażonej w uchwale nr 269/2025 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 8 maja 2025 r. i wydanie oceny pozytywnej z okresem obowiązywania skróconym do 3 lat

Ocena, o której mowa w § 1 przedmiotowej Uchwały, została wydana zgodnie z określonymi w Statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej warunkami przyznawania ocen, uwzględniającymi stopień spełnienia poszczególnych kryteriów oceny programowej.

Ocena pozytywna z okresem obowiązywania skróconym do 3 lat, wynika stąd, iż proces kształcenia realizowany w Akademii Ateneum w Gdańsku nie w pełni umożliwia studentom kierunku filologia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się;
2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się;
3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie;

10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

– zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 2 lat uzasadniały błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

**W odniesieniu do kryterium 1:**

1. Niejasna koncepcja wdrażania standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Na kierunku prowadzone jest przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej w kontekście wskazanych w raporcie zespołu oceniającego nieprawidłowości dostrzegł brak wewnętrznej spójności w koncepcji realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Program studiów pierwszego stopnia przewiduje pełne przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne, z zakresu dydaktyki ogólnej i emisji głosu oraz dydaktyki nauczania języka angielskiego na I i II etapie edukacyjnym w szkole podstawowej, choć standard odnosi się tylko do II etapu edukacyjnego. Analogiczny blok zajęć, uzupełniony o dydaktykę nauczania języka angielskiego w szkole ponadpodstawowej, powtórzony jest na studiach drugiego stopnia jako obowiązkowy dla wszystkich studentów realizujących przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela, co skutkuje zbędną powtarzalnością treści programowych.

2. Efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć nieprawidłowo uszczegóławiają ogólne efekty uczenia się i w przypadku zajęć wielosemestralnych, uwzględniały progresję kompetencji w poszczególnych semestrach.

Dla części zajęć efekty uczenia się były tożsame z efektami ogólnymi dla kierunku, a dla zajęć wielosemestralnych efekty uczenia się nie zakładały progresu kompetencji studentów w poszczególnych semestrach.
W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia nadała efektom uczenia się dla poszczególnych zajęć specyficzny charakter, ale w przypadku zajęć wielosemestralnych efekty te nadal nie uwzględniają progresu kompetencji w poszczególnych semestrach.

**Stanowisko Uczelni**

Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy odnosi się „wyłącznie do okresu obowiązywania oceny pozytywnej, który określony został w Uchwale na okres 2 lat. Nasza prośba dotyczy wydłużenia tego okresu do lat 3, co pozostaje w zgodzie z aktualnym Statutem PKA, § 20 punkt 4". Uczelnia stwierdza m.in., że „Pozostałe zawarte w Uchwale zalecenia pozostają w mocy, i będą realizowane zgodnie z porządkiem ocenianych kryteriów".

**Stanowisko Prezydium PKA**

Odpowiedź Uczelni nie odnosi się do meritum zarzutu.

**Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 1.**

**W odniesieniu do kryterium 2:**

1. Treści programowe dotyczące dyscypliny literaturoznawstwo nie są specyficzne dla kierunku.

Treści programowe w dyscyplinie literaturoznawstwo nie są specyficzne dla kierunku, ponieważ nie wiążą się z założonym w koncepcji kształcenia przygotowaniem absolwentów do pełnienia określonych ról zawodowych. Wiedza w zakresie literaturoznawstwa w odniesieniu do działalności zawodowej pełni często funkcję tła, na którym rozwijane są umiejętności

nauczycielskie i translatoryczne. Zgodnie z takim ujęciem nie ma bezpośredniego związku między treściami programowymi z dyscypliny literaturoznawstwo a działalnością zawodową, w której wiedza w tej dyscyplinie jest wykorzystywana w działalności zawodowej tłumacza lub nauczyciela.
W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia nie odniosła się do zarzutu dotyczącego praktycznego zastosowania wiedzy z zakresu literaturoznawstwa.

2. W przypadku specjalności *filologia szwedzka* na studiach pierwszego stopnia nie został zapewniony w wymaganym wymiarze wybór zajęć.

Kierunek filologia prowadzony jest w ramach kilku specjalności językowych, które posiadają odrębne harmonogramy realizacji programu studiów, stanowiąc swego rodzaju quasi kierunki. Na każdej z tych specjalności z wyjątkiem *filologii szwedzkiej* program studiów umożliwia studentom elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia w wymaganym wymiarze. Natomiast na *filologii szwedzkiej* do zajęć do wyboru zaliczone zostały: *seminarium dyplomowe* (10 ECTS), *wykład monograficzny* (2 ECTS), *język obcy nowożytny* (8 ECTS), *socjologia* lub *filozofia* (2 ECTS) i praktyka zawodowa (19 ECTS), co stanowi 23% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów. Przy czym do zajęć do wyboru nie można zaliczyć praktyki zawodowej, ponieważ wybór odnosi się do miejsca odbywania praktyk i osoby opiekuna praktyk w zakładzie pracy, a nie do problematyki tych zajęć, wyrażającej się przede wszystkim w treściach programowych. Wszyscy studenci osiągają podczas tych zajęć te same efekty uczenia się, do których osiągnięcia prowadzą te same treści programowe określone w jednym programie praktyk.
W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia dodała do powyższych zajęć pary zajęć: *współczesne społeczeństwo szwedzkie* lub *integracja i migracja w Szwecji* (1 ECTS), *rynek pracy w Szwecji* lub *gospodarka Szwecji i skandynawski model ekonomiczny* (1 ECTS) oraz *media szwedzkie* lub *media społecznościowe i digitalizacja w Szwecji* (1 ECTS). Po działaniach naprawczych liczba punktów ECTS uzyskiwanych w ramach zajęć do wyboru wynosi 25, co stanowi niespełna 24,44% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów. Uczelnia nadal – nie różnicując jej problematyki – do zajęć do wyboru zalicza praktykę zawodową.

3. Do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zostały zaliczone zajęcia, które tych umiejętności nie kształtują.

Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne nie odbywają się w warunkach adekwatnych dla zakresu działalności zawodowej właściwej dla kierunku i przede wszystkim w sposób umożliwiający studentom wykonywanie czynności praktycznych. Do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zaliczono częściowo zajęcia z *praktycznej nauki języka*, jednak osiągane w ich ramach efekty uczenia się i realizowane treści nie wiążą się wprost z praktycznymi umiejętnościami odnoszącymi się do konkretnej działalności zawodowej. Także stosowane metody kształcenia i metody weryfikacji efektów uczenia się nie wskazują na takie powiązania. Praktyczne nauczanie języka obcego nie oznacza, że na tych zajęciach wykonywane są przez studentów w adekwatnych warunkach czynności powiązane z przyszłą ścieżką zawodową. Podczas takich zajęć kształtowane są bowiem przede wszystkim ogólne umiejętności językowe, np.: pisanie, czytanie, interakcja czy mediacja i powiązane z nimi kompetencje, np. zdolność do dokonywania samooceny, wykorzystania technik samodzielnej pracy nad językiem, korzystania ze źródeł informacji, w tym również przy pomocy technologii informacyjno-komunikacyjnych. Kompetencje te wynikają wprost z Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego, który stanowi ogólną ramę dla kształcenia językowego, która nie jest

powiązana z praktycznym profilem studiów i konkretnym kierunkiem studiów. Analiza tekstu czy też poprawne posługiwanie się strukturami języka obcego nie są praktycznymi umiejętnościami zawodowymi, lecz kompetencjami ogólnymi, na których dopiero mogą być budowane umiejętności specjalistyczne, w tym powiązane z danym zawodem.
W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia dokonała zmian, które mają jednak charakter pozorny. W dołączonym do odpowiedzi sylabusie realizowanych przez sześć semestrów zajęć *praktyczna nauka języka szwedzkiego: gramatyka*, który stanowi ilustrację wprowadzonych zmian systemowych, do efektów uczenia się dla zajęć dopisano frazy odwołujące się do działalności zawodowej, starając się powiązać kompetencje kluczowe z wykonywaniem zadań zawodowych, np. (student potrafi) „identyfikować i poprawiać błędy gramatyczne w języku szwedzkim, zarówno w tekstach własnych, jak i cudzych, co jest kluczowe w pracy tłumacza czy redaktora językowego" lub „korzystać z nowoczesnych narzędzi językowych, takich jak korpusy językowe, gramatyczne bazy danych i edytory sprawdzające poprawność gramatyczną, w celu optymalizacji pracy językowej w środowisku zawodowym". Również charakter pozorny mają nawiązania w treściach programowych do umiejętności związanych z działalnością zawodową, np. poprzez stosowanie niejasnych określeń: „relacjonowanie wypowiedzi w praktyce biurowej i tłumaczeniowej", „poprawność bardziej wyszukanych konstrukcji zdaniowych w praktyce biurowej i tłumaczeniowej", „dodatkowe słownictwo zawodowe na poziomie B1 lub „przysłówki w tłumaczeniach literackich", choć rola przysłówków – ja i innych części mowy – w języku jest niezmienna i nie jest powiązana z żadną działalnością zawodową.

4. Nieprawidłowe oszacowanie wymiaru zajęć oraz nakładu pracy studenta mierzonego liczbą punktów ECTS w przypadku zajęć rozwijających umiejętności w drugim języku obcym.

Na studiach pierwszego stopnia, jak i drugiego stopnia oferowane są zajęcia z drugiego języka obcego, które mają doprowadzić studentów do poziomu B2 (pierwszy stopień) oraz B2+ wg ESOKJ (drugi stopień). Zajęciom tym na studiach pierwszego stopnia przypisano 8 ECTS, co przekłada się na 200 godzin pracy studenta, w tym 120 godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów w przypadku studiów stacjonarnych oraz 72 godziny w przypadku studiów niestacjonarnych. Dla *języka obcego nowożytnego* nie sprecyzowano wymagań wstępnych odnośnie poziomu biegłości, co umożliwia udział w tych zajęciach studentów rozpoczynających naukę tych języków od poziomu zerowego. W takim przypadku wymiar godzinowy tych zajęć nie jest wystarczający do osiągnięcia poziomu B2, ponieważ według wytycznych ESOKJ, w przypadku osób rozpoczynających naukę od początku osiągnięcie poziomu B2 wymaga co najmniej 500 godzin nakładu pracy ucznia/studenta, co odpowiada 17-20 punktom ECTS.
W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała, że wymagany wstępny poziom zaawansowania *języka obcego nowożytnego*, nauczanego równolegle do języka obcego kierunkowego, to B1 wg ESOKJ. Uczelnia nie wyjaśniła jednak, w jaki sposób weryfikowany jest ten poziom wstępnych kompetencji studentów.

5. Program praktyk i zasady jego realizacji nie zapewniają ich prawidłowego przebiegu.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów nie w pełni zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym. Praktykom zawodowym realizowanym na studiach pierwszego stopnia

przypisano zbyt małą liczbę punktów ECTS, bo 720 godzin oszacowano na 19 ECTS, co odpowiada maksymalnie 570 godzinom pracy studenta. Założone dla praktyk zawodowych efekty uczenia się i treści programowe nie uwzględniają progresu kompetencji studentów w kolejnych etapach praktyk. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, określono niespójnie – inaczej w sylabusach, gdzie wskazuje się trzy narzędzia weryfikacji: dziennik praktyk, arkusz oceny oraz rozmowę ze studentem, a także jednocześnie np. kolokwium końcowe, kolokwium cząstkowe, ewaluacja projektu (w sylabusie *filologii włoskiej* na studiach pierwszego i drugiego stopnia), a inaczej w instrukcji praktyki, gdzie pomija się rozmowę ze studentem oraz kolokwia i projekty. Narzędzi tych nie udokumentowano także w udostępnionych przez Uczelnię dokumentach stanowiących potwierdzenie zaliczenia praktyk przez studentów, więc faktycznie Uczelnia ich nie stosuje. Dokumentacja praktyk nie potwierdza, że efekty uczenia się, które zostały ocenione, zostały faktycznie osiągnięte. Końcowa ocena nie jest kompleksowa i nie odnosi się do zakładanych efektów uczenia się. Realizowane podczas praktyk przez studentów zadania nie odpowiadają zakresowi kształcenia na kierunku filologia: obsługa zgłoszeń reklamacyjnych, segregowanie dokumentów, tłumaczenie książek dla dzieci, komunikacja w języku obcym, przekład list dialogowych, objaśnianie do wezwania. Uczelnia nie określiła wymogów stawianych miejscom odbywania praktyk i opiekunom zakładowym, stąd też ich dobór nie jest zgodny z zakresem kształcenia na kierunku. Uczelnia prowadzi w ograniczonym stopniu działania jakościowe w odniesieniu do praktyk, np. w formie rozmowy z opiekunami zakładowymi. Dokonuje też przeglądów efektów uczenia się osiąganych na praktykach w ramach przeglądów programu studiów jako całości. Działania jakościowe w odniesieniu do praktyk prowadzone są w większości nieformalnie, przez różne osoby, w różnych okresach i nie mają charakteru systemowego. Uczelnia nie zapewnia w sposób stały udziału studentów w tej ocenie.
W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia przyjęła Regulamin odbywania praktyk zawodowych Akademii Ateneum, który precyzuje typy możliwych hospitacji, ale nie odnosi się do ich częstotliwości czy czasu ich odbywania. Regulamin zawiera też „Reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyk", w którym wymieniono sześć punktów, które należy uwzględnić, dokonując weryfikacji miejsca ich realizacji. W punkcie tym jest mowa o konieczności takiego doboru miejsca odbywania praktyki, który będzie odpowiadać specjalizacji studiów i celom kształcenia, jak również o wymogach formalnych, ale ma to charakter postulatywny, bez doprecyzowania kryteriów, które powinny spełniać te placówki, aby ten postulat spełnić. Uzupełnia powyższy dokument o Instrukcję praktyki, która wskazuje na oczekiwania wobec miejsc praktyk, np. doprecyzowuje cele praktyk, kryteria doboru miejsca praktyk, przykładowe formy realizacji praktyk oraz zalecenia dla podmiotów, w których praktyki odbywają się. W Arkuszu oceny praktyki dodano przestrzeń na ocenę studenta dotyczącą współpracy z danym podmiotem. Nowym narzędziem jest Ocena zakładanych efektów uczenia się, ale formularz nie zawiera tych efektów tylko miejsce na nie i nie jest jasne które efekty uczenia się podlegają weryfikacji w poszczególnych semestrach. Uczelnia nie doszacowała nakładu pracy studenta punktami ECTS. Uczelnia nie wykazała, że zróżnicowała program praktyk dla każdego z jej etapów.

6. Realizacja praktyk zawodowych w ramach przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie jest zgodna z przyjętym dla nich programem.

Na studiach pierwszego stopnia praktyka jest realizowana w klasach IV-VIII szkół podstawowych, na studiach drugiego stopnia we wszystkich typach szkół. Cele kształcenia

i treści określone w sylabusach praktyk nie znajdują odzwierciedlenia w dokumentacji praktyk. Dokumentacja praktyk w formie dzienniczków praktyk odnosi się jedynie do obserwacji/uczestniczenia studenta w działaniach dydaktycznych. Nie potwierdza większości celów określonych w treści sylabusa np. w odniesieniu poznania specyfiki szkoły, w której odbywają praktykę, sposobów działań z klasą szkolną, jakie sposobów prowadzenia działań wychowawczych sposobów integrowania klasy itd. Dokumenty praktyk nie dostarczają dowodów na realizację praktyk w sposób zaplanowany w ich programie, m.in. poprzez prace metodą projektową, analizę rzeczywistych przypadków, mentoring, superrewizję, refleksje itp. Załączone arkusze oceny studentów nie wyczerpują opisanych w sylabusie metod weryfikacji efektów uczenia się, jak: sprawozdania, raporty, ewaluacja projektu, pisemny konspekt zajęć. W odpowiedzi Uczelnia nie odniosła się do zajęć i praktyk realizowanych na ścieżce nauczycielskiej.

**Stanowisko Uczelni**

Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy odnosi się „wyłącznie do okresu obowiązywania oceny pozytywnej, który określony został w Uchwale na okres 2 lat. Nasza prośba dotyczy wydłużenia tego okresu do lat 3, co pozostaje w zgodzie z aktualnym Statutem PKA , § 20 punkt 4". Uczelnia stwierdza m.in., że „Pozostałe zawarte w Uchwale zalecenia pozostają w mocy, i będą realizowane zgodnie z porządkiem ocenianych kryteriów".

**Stanowisko Prezydium PKA**

Odpowiedź Uczelni nie odnosi się do meritum zarzutu.

**Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 2.**

**W odniesieniu do kryterium 3:**

1. Dla kierunku nie zostały przyjęte specyficzne zasady dyplomowania, a prace dyplomowe nie zawsze dopowiadają profilowi studiów.

Dla kierunku nie przyjęto specyficznych zasad dyplomowania wskazujących na formę i zakres egzaminu dyplomowego, dyscyplinę lub dyscypliny naukowe, w zakresie których może być przygotowywana praca dyplomowa, z uwzględnieniem praktycznego profilu studiów. Nie określono merytorycznych kryteriów, jakie powinna spełniać praca dyplomowa na studiach pierwszego i drugiego stopnia z uwzględnieniem progresu kompetencji między poziomami studiów. Tematy prac odpowiadają jednak zakresem kierunkowi, w tym poszczególnym specjalnościom, w konsekwencji sytuują się w obszarach badań językoznawczych, literaturoznawczych, przekładoznawczych i glottodydaktycznych. Przedłożone do wglądu prace dyplomowe potwierdzają osiągnięcie przez studentów wiedzy i umiejętności właściwych dla poziomów 6 i 7 PRK. Z analizy prac dyplomowych wynika jednak, że przyjmują one w większości formę opisowo-analityczną, a ich część nie ma charakteru aplikacyjnego.
W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia zmodyfikowała zasady przygotowania pracy dyplomowej uzupełniając je o wymóg aplikacyjności, ale nie zostało to powiązane z zakresem właściwego dla kierunku przygotowania zawodowego. Wg nowych zasad prace dyplomowe postulatywnie powinny skupiać się na rozwiązaniu danego problemu praktycznego związanego z obszarem studiów i/lub opracowaniem, np. raportu czy projektu, o wartości użytkowej. Do pracy należy dołączyć dokumentację potwierdzającą realizację aspektów praktycznych (np. opinię instytucji współpracującej). Weryfikacja skuteczności nowych procedur będzie możliwa po upływie skróconego okresu oceny.

2. Proces weryfikacji efektów uczenia się nie odpowiada wymaganiom określonym w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się nie jest przeprowadzana z zastosowaniem zróżnicowanych form sprawdzania, adekwatnych do kategorii wiedzy, umiejętności albo kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty. Nie jest ona ukierunkowana na sprawdzenie wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość zagadnień. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w kategorii umiejętności nie jest oparta na bezpośredniej obserwacji studenta w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania zawodowego (dydaktycznego, wychowawczego i opiekuńczego) wynikającego z roli nauczyciela. Dla części zajęć na ścieżce nauczycielskiej powszechnie stosowną metodą weryfikacji jest obecność, a w przypadku zajęć *wprowadzenie do treningu interpersonalnego* 100% obecności na zajęciach formą ich zaliczenia. Dla zajęć *pedagogika opiekuńczo-wychowawcza* jako formę sprawdzania umiejętności przyjęto: pisemny konspekt zajęć. Jako formę weryfikacji efektów uczenia się załączono opinie/recenzje studentów na temat broszury pt. „Diagnoza w kierunku FASD dla dorosłych: przewodnik dla pacjenta i bliskich", co nie odpowiada efektom uczenia się określonym w standardzie. Przyjęte dla tych zajęć metody weryfikacji: opinia własna, zalety i wady, kompozycja, estetyka nie zapewniają oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się a mianowicie: opanowania umiejętności wprowadzania innowacyjnych rozwiązań w celu monitorowania postępów uczniów, umiejętności tworzenia sytuacji motywujących uczniów do nauki i rozwoju, umiejętności pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami, a także umiejętności udzielania pierwszej pomocy czy wsparcia psychologicznego.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia nie dołączyła dokumentacji, która pozwala stwierdzić, że proces weryfikacji efektów uczenia się odpowiada wymaganiom standardu.

**Stanowisko Uczelni**

W odpowiedzi na zarzut Uczelnia stwierdza, iż „zgodnie z treścią Uchwały zarzuty dotyczące dyplomowania wskazują na brak jasnych, dostosowanych do praktycznego profilu studiów zasad oraz na niewystarczającą aplikacyjność prac dyplomowych. Uczelnia podjęła kroki naprawcze, ale nie w pełni rozwiązały one problem, ponieważ nowe zasady nie są wystarczająco powiązane z przygotowaniem zawodowym, a ich skuteczność wymaga dalszej weryfikacji. Uczelnia musi doprecyzować wymagania dotyczące prac dyplomowych i zapewnić ich zgodność z praktycznym charakterem kierunku filologia.

Uczelnia otrzymała zalecenie, aby opracować i stosować specyficzne dla kierunku zasady dyplomowania, które uwzględnią praktyczny profil studiów. Oznacza to konieczność precyzyjnego określenia wymagań dotyczących formy, zakresu i merytorycznych kryteriów prac dyplomowych, aby były one zgodne z celami kształcenia i przygotowaniem zawodowym. Zalecono, aby proces dyplomowania odzwierciedlał progres kompetencji między studiami pierwszego a drugiego stopnia oraz był ukierunkowany na praktyczne zastosowanie wiedzy i umiejętności.

Wprowadzanie dalszych udoskonaleń procesu dyplomowania zgodnie z podniesionymi w Uchwale wskazaniami, obejmuje aktywizację wszystkich obowiązujących w Uczelni elementów wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, weryfikacji podejmowanych działań na odpowiednich poziomach jego struktury oraz koniecznych modyfikacji w czasie trwania studiów pierwszego i drugiego stopnia (seminariów

dyplomowych), oraz progresji treści efektów uczenia między poziomami. Taki zespół zadań rozłożonych w czasie, aby mógł być zrealizowany odpowiedzialnie, wymaga ogarnięciem pełnego cyklu kształcenia, poczynając od poziomu pierwszego (3 lata). Poziom kolejny wzbogacony byłby troską o progresję oczekiwanych efektów uczenia, przy zachowaniu wymogów stawianych na stopniu pierwszym a nie odwrotnie."
W konkluzji Wnioskodawca stwierdza, iż „zalecenia dotyczące dyplomowania zawodowego na profilu praktycznym wymagają innego rodzaju namysłu i koniecznego czasu. Pozostawienie nam w tym zakresie 2 lat, z rygorem wprowadzenia wszystkich zmian w procesach dyplomowania już w ciągu najbliższego roku, przy trwających już seminariach nie daje podstaw do rzetelnego i odpowiedzialnego procesu dostosowania się do wymogów oczekiwanej jakości kształcenia, stąd nasza gorąca prośba o życzliwą pomoc."

**Stanowisko Prezydium PKA**
Odpowiedź Uczelni potwierdza zasadność zarzutu i konieczność wprowadzenia działań naprawczych.

**Nie ma zatem podstaw do zmiany oceny Kryterium 3.**

**W odniesieniu do kryterium 10:**
1. System zapewnienia jakości kształcenia na ocenianym kierunku działa nie w pełni efektywnie.

Uczelnia posiada system zapewnienia jakości kształcenia, który na kierunku filologia nie został w pełni wdrożony, a opracowane procedury nie są w pełni skuteczne. Świadczą o tym nieprawidłowości zdiagnozowane w raporcie zespołu oceniającego w odniesieniu do programu studiów.
W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego, Uczelnia podjęła częściowo skuteczne działania naprawcze, które przyniosły oczekiwane rezultaty, ale system zapewniania jakości kształcenia nie doprowadził do w pełni merytorycznych i jakościowych zmian w odniesieniu do doboru treści programowych, wyboru zajęć, wymiaru zajęć, zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, realizacji praktyk, procesu dyplomowania czy realizacji standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

**Stanowisko Uczelni**
Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy odnosi się „wyłącznie do okresu obowiązywania oceny pozytywnej, który określony został w Uchwale na okres 2 lat. Nasza prośba dotyczy wydłużenia tego okresu do lat 3, co pozostaje w zgodzie z aktualnym Statutem PKA , § 20 punkt 4". Uczelnia stwierdza m.in., że „Pozostałe zawarte w Uchwale zalecenia pozostają w mocy, i będą realizowane zgodnie z porządkiem ocenianych kryteriów".

**Stanowisko Prezydium PKA**
Odpowiedź Uczelni nie odnosi się do meritum zarzutu.

**Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 10.**

**Prezydium PKA utrzymało w mocy ocenę „spełnione częściowo" w stosunku do kryteriów: 1, 2, 3 oraz 10. Prezydium PKA uznało jednak, iż wyjaśnienia przedstawione przez Uczelnię**

**w ramach wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy uzasadniają zmianę okresu obowiązywania oceny i wydanie oceny pozytywnej z okresem obowiązywania do 3 lat.**

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

**W odniesieniu do kryterium 1:**

1. Opracowanie i wdrożenie sposobu realizacji standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, który wyeliminuje efekty uczenia się i treści programowe, które nie służą realizacji standardu i które powtarzają się na studiach pierwszego i drugiego stopnia.
2. Zaleca się w przypadku zajęć wielosemestralnych przyjęcie efektów uczenia się uwzględniających progres kompetencji studentów w kolejnych semestrach.

**W odniesieniu do kryterium 2:**

1. Zaleca się zapewnienie treści programowych odnoszących się do zastosowania wiedzy w dyscyplinie naukowej literaturoznawstwo w działalności zawodowej właściwej dla kierunku.
2. Zaleca zapewnianie w ramach wszystkich specjalności językowych wymaganego wymiaru zajęć do wyboru.
3. Zaleca się zapewnienie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, dla których priorytetem jest wykonywanie przez studentów czynności praktycznych w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej.
4. Zaleca się zapewnienie prawidłowego wymiaru zajęć z drugiego języka obcego z uwzględnieniem weryfikacji wstępnych kompetencji studentów.
5. Zaleca się zapewnienie prawidłowego przebiegu praktyk, uwzględniającego specyfikę kierunku filologia i zakres przygotowania zawodowego.
6. Zaleca się zapewnienie realizacji praktyk zawodowych w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela zgodnie z programem tych praktyk.

**W odniesieniu do kryterium 3:**

1. Zaleca się określenie i stosowanie specyficznych dla kierunku, uwzględniających praktyczny profil studiów zasad dyplomowania.
2. Zaleca się – w przypadku zajęć służących realizacji standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela – przeprowadzanie weryfikacji efektów uczenia się zgodnie z zasadami określonymi w tym standardzie.

**W odniesieniu do kryterium 10:**

1. Zaleca się naprawczo skuteczne wdrożenie na kierunku systemu zapewniania jakości kształcenia.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 2

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie kolejne postępowanie oceniające, wskazany w § 3.

§ 3

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 3 do Statutu kolejne postępowanie oceniające na kierunku filologia na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2027/2028.

§ 4

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Akademii Ateneum w Gdańsku.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Janusz Uriasz